

Előfizetési díj:

Egész évre . . . 8 kor.
Félévre 4 kor.
Negyedévre . . 2 kor.

Egyes szám ára 10 fill.

Megjelenik minden
vasárnap.

Telefon szám: 15

NÉPJOG

POLITIKAI HETILAP.

A FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Szerkesztőség:

Kaposvár, Zárda-utca
17. szám.

hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény inté-
zendő.

A kiadóhivatal

munkakörét *Hagelman*
Károly könyvkereskedő
vállalva magára, az előfizet-
ések, nyilttér- és hirdetés-
díjak és a lap szétküldésére
vonatkozó felszólítások ide-
intézendők.

Szemelvények. ¹⁰

A függetlenségi és 48-as párt folyó évi január hó 30-án nagyon látogatott értekezletet tartott, melyet az elnök azért hívott össze, hogy a párt Polónyi Géza igazságügyi miniszter lemondása indokából megállapodjék azon alakításokra nézve, melyek között a visszavonulás a képviselőház nyílt ülésén végbe fog menni.

A legnagyobb lelki fájdalom, kell, hogy mindenkit elfogjon azon hírlapi közlemények olvasása közben, melyek az értekezlet lefolyását ismertetik, ha az olvasó egyszermind a pártnak hű tagja s azon eszményekhez, melyek a párt létjogosultságának alapját képezik, hiven ragaszkodik.

Az értekezlet tagjai, a legelvaldtabb szenvedély kitörései közben, a személyi sértegetések egész özönét zuditották egymás ellen s a szemlélőre ez a példátlan kavarodás azt

á benyomást tette, hogy itt nem a nemzet választottai, kik egy nagy, nemes eszme érvényesítése céljából küldettek fel az országgyűlésre, tanácskoznak, hanem valami félre- eső lebuji esti vendégei, kik a rendezetivornyára gyülekeztek össze.

Pedig tisztelt függetlenségi és 48-as párti országgyűlési képviselő urak, önöket nem azért küldette fel a választó közönség az országgyűlésre, hogy magok között egy jelentéktelen kérdés körül felmerült véleménykülömbőség folytán hajba kapjanak; hanem tisztán és egyedül azért, hogy a nemzet nagy érdekeit megvédelmezzék.

Hogy fogják önök az általános választói jogra állapított új törvényt megalkotni s az ország önálló gazdasági életének alapjait lerakni, ha mint ellenségek állanak egymással szemben s főtörökvisük a kapcsolatot, mely önöket a nagy cél érdekében kell, hogy törhetlen táborban tartsa, torzsalkodásokkal gyengíteni.

Azután meg egymásközti surlódás előidézése helyett fordítsák önök tekintetüket a Lajtán-túlra. Ott már nagyban szervezkednek, mint az osztrák hivatalos körök állítják: Magyarországnak a politikai és gazdasági téren való nagymérvű előrenyomulásának és túlkapásának meggátlása céljából; — a valóságban pedig azért, hogy hazánk törvényen alapuló, kétségtelen jogainak érvényesítése elé akadályokat gördítsenek.

Az osztrák miniszterelnök már szervezte is saját felügyelete alatt a külön ügyosztályt, amelynek egyedüli hivatása a magyar ügyek fejlődését, úgy a politikai, mint a gazdasági téren figyelemmel kíséreni, és róla véleményes jelentéseket terjeszteni az osztrák kormány elé.

Hát hogy fognak a tisztelt képviselő urak a tömören egyesített s kitünően szervezett nagy osztrák táborral, a győzelem reményével, szembeszállni, ha náluk még pedig

T Á R C S A.

Mulanóság.

— A *Népjog* eredeti tárcája. —
(Folytatás.)

Heim ur csinos és jóforgalmu füszerüzlete volt a köruton izléssel öltözött, szolidan fésült ur, akit barátai egyhangulag „jó fiúnak” minősítettek. Erzsike eleinte túrt, később rokonszenvesnek találta, mikorra pedig összehasonlította a dolgos, törekvő, jól öltözött fiút a semmittevő, rendezetlen bohémekkel borzas szőke fejében szilárd meggyőződéssé vált a gondolat, hogy Heim Gézara nyugodtan rabizhatja sorsát — egész életre, és minden szivbeli félreértés elkerülése céljából legfőbb ideje túladni az álom kergető poétán. Tüntető kedvességgel fogadta tehát minden alkalommal a szerény fellépésű, kevés beszédű, de tetteiben megdöntött fiatal embert, Adorján nem csekély keserűségére. A lezajlott rideg eszmecsére után meg éppen érezte a végleg elunt lovaggal fölösleges ottlétét. A legkevesebb női kellemmel megáldott teremtetés szeretetreméltó, sőt vonzó tud lenni az iránt aki szivét szerelemre lobbantotta, s a legkényesebb nevelésű, szellemmel és jó izléssel megáldott nő se igyekszik elrejteti az udvariasság mögé a semmibevevő, sértegetni vagdalkozni öntudatlanul is kész közönyt. Erzsike nem volt titkolózó természetű leány. Nem annyira barátságos, mint határozott formában tudtára adta a költő-

nek, hogy közel jövőben eljegyzi Heim ur. A közismert titkot férfias nyugalommal fogadta Adorján. Bármennyire is beleélte magát ábrándjaiba Erzsike, azzal sohse áltatta őt, hogy leendő férjét benne látja személyesítve.

Tudta, — ennek így kellett történni; és tudta azt is, hogy sokkal puhább és felületesebb az ő szerelmeskedésre hajló poéta szive, semmint egy hétnél tovább tartson kesergése az elveszített paradicsom után. Elutazott. Az idő s a vidék könnyűvéru szépei csakhamar feledtették vele a borus szerelmet. Pár holdvilágos vers maradt csak belőle, hazug hangulatok tükre gyanánt. De sok verset írnak könnyek közt a költők, hogy későbben mosolyogva olvassák végig, titokban szégyenkezve akkori balgaságukon . . .

— Bolondság volt, — vallotta be Adorján, amint átfutotta a bűbánatos sorokat. De olyan bolondság, amit érdemes volt átélni ezért a versért.

Vajjon mit szólna Erzsike hozzá?

Az argusszemű Józsi a billiard asztalhoz szólította hivatása. Adorján ur óvatosan körülnézett majd gyakorlott mozdulattal tépte ki az újságból a verses lapot. Azután a büntetlen lelkiismeretű emberek nyugalmaival kerekedett fel

— Elmegyek hozzá. Mióta asszony, úgy se láttam. Meg lesz lepetve tudom és örülni is fog. Nem szeretheti azt az embert, ki olyan távol az ő nap felé törő lelkétől, mint a porban csuszó hernyó a pacsírtától. Tudom, hogy nem felejtett el. És ha em-

lékem halványulna, ez a vers izzásba fogja hozni a hamu alatt szunyodó zsarátnokot . . .

Töprengéseiből a villanyos fülhasogató csengetése zavarta fel. Alig volt ideje kellő időben visszaugrani. Amint felocsudott rémületéből egy jól ismert, mosolygó asszony arcon akadt meg tekintete. Szőke haja most is a régi szeszélyes összevisszaságban keregette alacsony homlokát. Kék szeméből eltűnt a pajzán hetykeség szikrázása; most szelid odaadás sugárzott belőlük. Közel simult férjéhez, mint a nagyon szerelmes asszonyok szoktak.

— Kezét csokolom Erzsike . . . pardon nagyságos asszonyom. Utólagos engedel-mükkel éppen Kegyedékhez készültem. — Szólt kissé elfogódva a költő.

— Akkor igazán idejében találkoztunk. Hogyan éledegél? — kérdezte az asszonyka miközben a kirakatokat tanulmányozta.

— Még mindig a régi vagyok — sóhajtá Adorján. A régi vagyok minden tekintetben. Küzdök cél nélkül, dalotok meg nem értve. Ime legújabb versem . . . s bírálatát várja.

Némi keresés után előhalászta a zsebében rejtőző irka-firkák közül az ügyesen elorzott újságlapot. Az asszonyka minden megilletődés nélkül, inkább udvariasságból, mint érdeklődésből átfutotta a gyűrődött lapot.

— Szegény Adorján, hogy még mindig ilyesmire kell fecserelni idejét. Tudja mit . . . szólt elgondolkozva — a bátyám füszerüzletében szükség volna most egy ügyes segédre . . .

a legnagyobb párt kebelében, egyenetlenség dül s egymást azzal keserítik, hogy körmönfont gorombaságokat vagdálnak egymás fejéhez.

Annak a nagy erőnek, mely onnan túlról, törekvéseink megakadályozása céljából, a legközelebbi időkben reánk zudul, csak úgy foghatunk majd ellenállni tudni, ha nemcsak az országgyűlés legnagyobb pártja, hanem valamennyi párt, sőt minden igaz érzésű magyar ember, mint a farkasoktól fenyegetett juhnyáj, összetömörül s így áll ellent a mindenesetre bekövetkező orvításmadásnak.

Azért legyenek a tisztelt képviselő urak egymás iránt elnézők, türelmesek, higgadtak és körültekintők a tanácskozásban, mert ezt elvárja tőlük az érdekeikben fenyegetett nemzet, mely egyedüli ur ebben a hazában s ők csak annak megbízottai és felelősséggel tartozó küldöttei.

Boda Vilmos.

Krónika a hétről.

Günther Antal, az ujonnan kinevezett igazságügyminiszter már elfoglalta hivatalát, de a Polónyi-ügy hullámai még nem simultak el. Nevezetesen Schönberger bárónak nyilatkozatai foglalkoztatják sokat a sajtót és azokat, kiket ez a hiszterikus asszony megtámad. A képviselőházban meglehetősen simán és nagygyorsan megszavazták az ujoncjutalékot és némi megnyugvással vették tudomásul a honvédelmi miniszter kije-

— Pardon — szól mélyen sértődve Adorján — én ilyesmihez nem értek...

— Még ehhez sem? — sajnálkozott Erzsike. Igazán kár. Ezzel megállt az egyik körüti bolt fényesen világított kirakata előtt.

— Keztyűt akarok vásárolni a kis uramnak — magyarázta. A babának pedig horgolt ruhácskát, Kinövi már a pólyát. Ha látná milyen édes! A homloka szakasztott az apjáié, s a szemei is épp olyan gondolkodóan komolyak...

Adorján nem várta be a dicshimnusz végét. Érezte, hogy nincs mit keresnie a volt ideál oldalán.

— Nem zavarom tovább kegyedéket, szólt rövidesen bucsúzva.

— Lássá édes, erre a senki semmi emberre tudott maga féltékenykedni hajdanán! sügta férjének az asszony, még szorosabban simulva hozzá. Hogyan is rajonghattam érte — korholta magát gondolatlan, hogyan is szerethettem, ha ugyan igaz volt, hogy szerelmes voltam valaha belé...

— És én ehhez a prózai átlag nőhöz irtam legszebb verseimet! — dühöngött a költő, hosszú léptekkel róva a sötét mellékutcát. Amint zsebében kotorászott, keze ügyébe akadt a sokra tartott és kevésre, — oh jól látta mily kevésre becsült vers.

Apró darabokra tépte és szanaszét szórta. A szél elkapta és tovasodorta a papírfoszványokat. Mintha megannyi fehér apró pillét vitt volna a sötét éjszakában...

Kordina Lilly.

(Vége.)

lentését, hogy most a létszám-emelés kérdésével nem foglalkoznak. — Említést érdemel a pártközi konferencia, melyen elfogadták a munkásbiztosításról szóló törvényjavaslatot.

A magyarországi szerb egyház főpapját, Brankovics Györgyöt azzal a váddal illette a kongresszus, hogy a püspök hűtlenül kezelte a reabizott egyházi alapokat és fölhívta az egyházfőt, hogy hagyja el helyét. A patriárka azonban vonakodik e felhívásnak eleget tenni, s nem ismeri el a kongresszust illetékesnek, hogy őt így megfenyítse. Az ügy kezd nagy politikai jelentőségre vergődni, s a képviselőházban is szóba került.

A vármegyei közgyűlés.

Régen volt oly nagy az érdeklődés a törvényhatósági közgyűlés iránt, mint e hó 4-én, amikor egy kis részleges tisztújítás esett meg. A Gabsovits Károly halálával üresedésbe jött főjegyzői állás betöltésével, több tisztviselői állás üresedésbe jövén, azt mind ezen a gyűlésen töltötték be; a közönséget pedig ez vonza legjobban, ami meg is látszott, mert a vármegyeház nagyterme zsúfolásig megtelt.

Kapotsfy Jenő főispánt zúgó éljenzés fogadta, midőn az elnöki széket elfoglalta, s a közgyűlést megnyitotta. Bejelentette, hogy a vármegyei közutak ügyében a kereskedelemügyi miniszternél kedvező eredménnyel járt a tisztelgő küldöttség s hogy az Andrássy Gyula gróf szobrának leleplezési ünnepélyén a vármegye képviselve volt.

Ezután felolvastattott Széchenyi Aladár gróf indítványa, amelyet — miután az indítványozó gróf lendületes beszédében gazdagon megindokolta — egyhangulag elfogadta a közgyűlés s elhatározta, hogy az indítvány értelmében a kormányhoz feliratot intéz, melyben teljes bizalmát nyilvánítja ki ama gonosz ragalmakkal szemben, melyekkel a darabont szellemű hírlapok bérencei, e sirból hazajáró lelkek terjesztenek, melyek bár Polónyi Géza személye ellen intézettek, de a kormány többi tagjai ellen is, sőt a koalíció megbontására irányultak, úgyszintén visszautasította a közgyűlés Széchenyi Aladár gróf indítványára, a főispánt érő alaptalan támadást is, mintha ő Svastics Nándor dr. vője érdekében kortes edett volna.

Majd az alispáni jelentéshez szólva, az egy gyermekrendszer ellen mondott hazafias érzéstől áthatott szép beszédet Széchenyi Aladár gróf, amely a szaporodásnak vet gátat. Orvoslásul sok hasznos és üdvös tanácsot szolgáltat; vajha intézkedés is tétetnék mielőbb e részben. Mert bizony végtelen szomorú jelenség az, hogy alig szaporodunk és a java munkásnép százezrenként hagyja el az országot s jobb reménnyel telve, hajózat a szabadság hazájába Amerikába.

Következett a választás. A főjegyzői állásra Plachner Sándor központi és Bernáth Kálmán tabi főszolgabírók pályáztak. Plachner 254, Bernáth 68 szavazatot kapott s így 186 szótöbbséggel Plachner Sándor lett a vármegye főjegyzője.

Az akként üresedésbe jött kaposvári főszolgabírói állásra Svastics Nándor dr. lengyeltóti főszolgabíró nagy többséggel lett megválasztva Bernáth Kálmánnal szemben. Lengyeltóti főszolgabíró Pete Lajos vármegye első osztályu aljegyző lett, Brodszky Lajos szolgabíró ellenében 111 szótöbbséggel. Pete helyére Kovács Sebestény Gyula dr. II. osztályu aljegyző, ennek helyére Kiss Emil dr. tb. szolgabíró s végül a Gyarmathy Pal III. osztályu aljegyző nyugdíjaztatása folytán ez állásra Decleva Rezső tb. aljegyző választott meg.

Az új főjegyzőhöz a főispán beszédet intézett s lelkére kötve, hogy ha ismét bekövetkeznének a legközelebb lezajlott szomorú események, a küzdők között álljon, a nemzet jogainak védelmében.

A közgyűlés első napja ezzel véget ért. A tárgysorozat többi pontja február hó 5-én tárgyalatott le. Ezek közül felemlítjük a Darnay-cég ügyét, amely felebbezés folytán került a közgyűlés elé. Nevezett cég ugyanis, hogy a kövezetvám alul szabaduljon, saját vasutján a város végén levő tégláégető telepére szállította ki áruát s onnan hozatta be azokat a városban levő raktárába. A város, nehogy évenként ezekkel károsodjék, kivetette a Darnay-cégre a kövezetvámot. A cég felebbezéssel élt, de a törvényhatósági bizottság a városnak adott igazat s kötelezte a céget a kövezetvám megfizetésére.

H I R E K.

Városi közgyűlés.

Kaposvár város képviselőtestülete f. hó 7-én és 8-án tartotta rendes havi ülését, melyen a polgármester első sorban előterjesztette múlt évi jelentését. Ehhez többen szólottak hozzá s úgy Vörös Nándor, mint dr. Simon Daniel és dr. Rusa Ernő, megnyugtató választ kaptak. Nagy érdeklődést keltett a közutak költségeinek mikénti fedezése, s olyképp történt a döntés, hogy ehhez azon háztulajdonosok, kik a vezetékét külön is bevezetik, ezek költségeihez nem járulnak. A Donner-városnak dr. Rusa Ernő vezetése alatt a többség gyógytárt szavazott meg.

A honvéd gyakorló-tér helyének kijelölésére bizottság küldetett ki.

A városi ügyésznek 400 korona fizetés emelés megszavaztatott.

Kopeczek budapesti építőmesternek a városháza után még fennálló pótkövetelése 10000 koronában állapított meg s egyezségre a polgármester utasított.

A kisteremnek iroda helyiségekké leendő átalakítása elrendeltetett, de új díjnoki állás nem szerveztetett.

Elfogadtatott a cselédügy rendezésére vonatkozó szabályrendelet is azzal, hogy a gazdák a hatósági cselédszerzésért egy koronát fizessenek, a cseléd pedig semmit.

Egyesült Iparbál.

Folyó hó 2-án telve volt a Korona diszterme. Jelen volt ott a kaposvári iparoság színe-java és el sem ment onnan kivilágos-kiviradtig, mert az „Egyesült Iparbál” volt talán a farsang legvígabb mulatsága. A bál fényét emelte, hogy megjelent azon Kapotsfy Jenő főispán is a város előkelői kíséretében. De különösen emelte a bál fényét a sok szép lány és asszony s ugyancsak volt dolga a táncoló fiatal embereknek, de meg a Dezső cigánynak is, hogy azt a sok szép lányt és asszonyt kellőképen mulattatni tudják és az iparos ifjuság dicséretére legyen mondva, ez sikerült is nekik.

Az első négyest 140 pár táncolta. A mulatság annyagilag is szépen sikerült, a mihez a jelenvolt hölgyek is hozzájárultak azzal, hogy az ezen bála készült izlésesen kiállított „Almanachot” arultak. A bálon igen sokan fizettek felül is, akiknek nevét alább is felsoroljuk és akiknek a rendezőség ezuton is köszönetet mond a felülfizetésért.

A felülfizetők névsora a következő:
Tatár Gusztáv 100 kor.; dr. Bakonyi Lajos, Márffy Emil, Tiller Mór 20—20 kor.; dr. Pete Márton 18 kor.; Kapotsfy Jenő,

Darnay Béla és Fivére, dr. Thaly László, dr. Zankay Gusztáv, Bakony Ferenc, Szilagy Samu, dr. Oszmann Aurél, Hagelman Károly, Kladnig Alajos, dr. Tevely Béla, Bien David, Bauer Jenő 10—10 kor.; Hirschmann Mór, dr. Nicsovics Sandor 8—8 kor.; Klein David cég, Klein Gyula, Schlesinger Albert, Gerő Zsigmond, Babochay Kalman, Tankovich Janos, Horváth J., Pete Lajos, Haidekker Pál, Geiszler Nep. Janos, Szőke Jenő, Bardió György 5—5 kor.; Rózsa János, Lukács Armin, dr. Rusa Ernő, Hönig János (Toponar) 4—4 kor., Hivatal Nandor, Bereck Sándor, Kolb Kálmán, Domián Lajos, Csajághy Antal, Neumayer Andor 3—3 kor.; Golobits Pál, Kertész Lajos, Schuy Jakab, Prasszer Gyula, ifj. Krásovits József, Peterka József, Oreczi Markusz, Krásovits József, Krásovits Gyula, Keresztury Janos, Nagy Viktor, Szücs Pál, Szücs Imre, Velzl Károly, Taky Aladár, dr. Fekete Gyula, Dóczy Zsigmond, Veisz Markusz, Kapotsfy Aurél, Barta Sándor, Steiner és Radó cég, Lusztig Mór, Hirsch Ferenc, Csajághy Mihály, Jaros F., Gundy László, dr. Bertalan Zsigmond, Hermez József, Kemény Jenő, László Viktor, Kiss Lajos, Kiss Ede, Matosits Károly, Csete József, Kolozsvári József, özv. Jankovits Karolyné, Vadasz Lajos, Gärtner Gyulané, Adelmann Gusztáv, Bencis Gyula, Jankovits Istvan, Bohar N., Tomsits N., Richter Istvan (Igal), Pany Imre, Raiz Józsefné, Somogyi József, Sauer Pál, dr. Szabady N., Freifogel N., Christ Istvan, Löcsér Istvan, Karoly Gusztáv, Szabó Istvan, dr. Czenhe Pál, Ihárosy János, Dezső N., Farkas Berci, Emst N., Légár Lajos, dr. Vermes Dezső, N. N., Buday Istvan, Gärtner László, Légár József, Halász Janos 1—1 kor.; özv. Schrenk N.-né 60 fill.; Mérei Mózes 50 fill. Összesen 507 korona 10 fillér. Jegyekből befolyt 649 korona, Almanach eladásából 156 kor. 82 fill. Összes bevétel 1312 korona 92 fill. A szives felülfizetők fogadják ezuton is a rendezőség halás köszönetét.

— **Mulatság.** Kaposvár város Egyesült Ipartársulata folyó évi február hó 9-én családi táncestélyt rendezett, mely a legjobb kedvben reggelig tartott. — A magyarországi szoba-, cimefűtők és mazolók szakegyesületének kaposvári csoportja saját könyvtára javára folyó évi február hó 10-én, az Ipar vendéglőben műkedvelői előadással és világpostával egybekötött zártkörű táncvigalmat rendez. Belépti-díj: személyjegy 80 fillér, családijegy 3 személyre 2 kor. Kezdeté pont 8 órakor. — A Kaposvári Iparoskör Reidinger-féle Gomba-vendéglőben 1907. évi február hó 11-én (hétfőn) zártkörű, családi társasbátyu-estélyt rendez minden belépti-díj nélkül, amely igen sikerültnek ígérkezik.

— **Dombóvár járásbírósgát kér.** A mikor a túl nagy tamasi járásból kihasítottak a dombóvári járást, elfelejtették a járásbírósgát is ketté hasítani. Ezt a mulasztást minden egyes új igazságügyminiszterrel szerették volna jóvá tenni a dombóváriak, mert bizony nagy baj az, ha ama szabály alól, hogy járási székhelyen bíróság is legyen, éppen egy nagy kereskedelemmel bíró város a kivétel. A legutóbbi miniszterváltozással újból együtt jár a dombóváriak mozgalma, akik múlt vasárnap Nagy István főszolgabíró által összehívott gyűlésen elhatározták, hogy montsre küldöttséget menesztettek az igazságügyminiszterhez, azonkívül kisebb deputáció által kéri Balogh Károly táblai és Hazslinszky Géza törvényszéki elnök támogatását. Azt mondják, az egyedüli akadály az, hogy Tamásinak tetszik az az állapot, mely szerint Dombóvár — kivétell

— **Uj pécsi jogtanár.** Bors Emil dr. nyugdíjaztatásával megüresedett pécsi jogakadémiai tanszékre — a püspök távollétében — Walter Antal püspöki helynök Tuka Béla dr. budapesti államrendőrségi fogalmazót nevezte ki ideiglenes rendkívüli tanári minőségben.

— **A dombóvári Kossuth-szobor** A dombóvári lelkes hazafiak gyűjtést indítottak, hogy Dombóvárott Kossuth Lajosnak szobrot emeljenek. A hazafias célra eddig 1600 korona és 20 fillért gyűjtöttek.

— **Általános feltűnést** keltenek mindenütt a „Milleniumtelep”, Nagyösz, Torontál megye, szőlőültvényai, melyek már az első évben 1½-2 m. magasságra fejlődnek és a szőlőbirtokosoknak tetemes hasznot hajtának. A telep nagy magyar vagy német vagy román vagy szerb nyelvű főárjegyzékét mindenki ingyen kapja, ki címét lev.-lapon tudatja.

K Ü L F Ö L D

Az orosz forrongás.

A chersoni fogházban véres eset játszódott le. Az ott levő államfogyók ugyanis kérvényt akartak átnyújtani a fogház igazgatójának, hogy könnyítsen sorsukon. Amikor azonban megjelentek előtte, az igazgató előrántotta revolverét és lövöldözni kezdett reájuk. Kettőt agyonlőtt és négyet megsebesített közülük. Az igazgató azt állítja, hogy önvédelemből cselekedett, mert az életét megfenyegették.

Amerika és Japán konfliktusa.

A Japán és Amerika közt fenforgó konfliktust valószínűleg kompromisszum útján békésen fojadjak megoldani. Az erre vonatkozó indítvány úgy szól, hogy a japáni iskolásgyermekekre vonatkozó rendelkezést visszavonják, ha a japáni kormány megígéri, hogy nem exportál több kullit Kaliforniába. A konfliktus egyébként a Pacific-partok védelmében igen fontos intézkedésre adott okot. Az ázsiai hajórajt a Pacific-hajórajjal egy flottává egyesítik és ezt a flottát addig erősítik, míg egy esetleges japáni támadással egymaga is szembeszállhat. Az egyesített flották parancsnokává Brownsohn tengerenagyot szemelték ki.

K ö z g a z d a s á g.

Ültessünk és ápoljunk fákat!

Komoly intés és rövid utasítás a faállomány szaporítása és ápolásához a városok és vidékek részére! Az ország haszna, egészsége és szépitése érdekében.

„Ültessetek fákat! Minden galy, mel et most elástok, idővel édes gyümölcsessel és kellemes árnyékkal frissíteni fog!”

Minden faültetvény hasznot hajt, szépen elhelyezett és gondosan ápolott faültetvények mindig díszére vállnak a vidéknek és helynek; közvetlen hasznot hajtának gyümölcsük, magjuk és faanyaguk által, oltalmat nyújtanak viharok és a tikkasztó napsugarak ellen, mindenkor, különösen nyár idején felfrissítenek és felvidítanak bennünket, előmozdítják a tömeges esőzések arányos felosztását, elvonják a lég kártékony gázait és emelik a föld és talaj értékét.

Minő fákat ültessünk?

Az ültetendő fak megválasztása első sorban a hasznalat célja, azután, részben az éghajlati és részben a talajviszonyoktól függ. A legnagyobb hasznot a gyümölcsfák hozzák, azonban ezeket nem lehet mindenütt előnyösen alkalmazni, nem is felelnek meg mindenütt a célnak, miért is sok helyütt árnyék- vagy sorsfákat kell ültetni. A

gyümölcsfák közül a dió, alma, körte, cseresznye és szilva hozza a vidéknek a legnagyobb hasznot és ezek közül nagyobb ültetvényekhez első sorban az alma, szilva és dió ajántható; végtelen vagyont lehetne ezen három gyümölcsfajból meríteni, ha sok tájék területeit ezen három gyümölcsfajjal beültetnék, és óriási hasznot hajtának a d ördőségek ott, a hol jelenleg dombokon, hegyoldalokon csak juhlegelők léteznek, a mely területek a diótermelések részére mintegy teremve vannak. A dió valamennyi gyümölcs közt a legjobb kiviteli cikk, és hónapokon át jól eláll, anélkül, hogy kárt szenvedne. A nagybani vásárlók csak oly helyeket látogatnak, a hol nagy kivitel van.

Árnyék-, sorsfák nagy számban és mindenütt ajánlhatók. — Szép árnyék elérésére, nem túlsűrű ültetvények ajánlatosak, olyanok, melyek a lég szabad mozgását nem gátolják. — Sűrű árnyékokat nyújtanak: a gesztenye, dió, szilva, hársfa, nyárfa, Alianthus, Juglans americana, Catalpa és kórisfa; félárnyékosak: az akác, Gleditschia, Celtis, jegenyenyárfa és pyramisakác. — Sovány, száraz és rossz talajban még mindig jól megerem az akác, kórisféle jávor, Gleditschia, Ailanthus, hársfa, szilva és nyárfa. Jó talajban úgy a felsorolt fajok mint minden más fa megerem. — Nedves talajban jól megerem a fűz, kórisfa, égerfa és nyárfa; sövényekhez és élő kerítésekhez a legjobb: az akác, Gleditschia, Maclura, galagonya, fűz és bokorbükk, továbbá túlevelűek, mint a fenyők, vörösböröka, tiszafa és életfák kiváló szépek.

A faültetvények létesítése.

Ez a legfontosabb rész, mert a gondos ültetvényezéstől függ az egész siker; ne sajnáljuk ezen munkánál semmi fáradságot és figyeljünk a következőkre:

1. Az ültetvényezendő anyagot: fákat, cserjéket, csemetéket jól ki kell válogatni, ezeknek jól iskolázott, egészséges, erős fáknek kell lenni megfelelő gyökérszettel. Gyengébb anyag értéktelen, a legcsekélyebb árat sem éri meg, és ilyentől óvakodjunk.

2. A fak elhelyezése legyen a szemnek kellemes és a körülfekvő tárgyakkal arányos. Magas fak alacsony környezetbe és alacsony fak magasabb környezetbe való elültetése kerülendő.

3. Az ültetés előtt a talaj jól előkészítendő; assunk nagy fagödröket és a felső földet tartasuk meg, míg az alsó rossz földréteg eltávolítandó, hogy a gödör csak jó földdel legyen feltöltve. Minél keményebb és rosszabb a talaj, annál nagyobb gödröket kell ásni: ezen esetben 1½ méter széles és 70 cm mély gödör szükséges; jó talajban elegendő 1 méter széles és 60 cm mély gödör is. — Ha trágya is lesz használva, úgy ennek öregnek, rohadtnak kell lenni és a gödör alján és oldalt, nem közvetlenül a fa alatt ásandó el. Minél korábban lesznek a gödrök ásva, annál jobb; a tavaszi ültetvényezésekhez a gödrök már ősszel vagy télen ásandók. A felső földnek mindig lejjebb, az alsónak pedig felülre kell kerülni.

4. Nedves helyeken és rossz, áthatlan, sziklás talajnál, az ültetvényezés dombocskákön végzendő. — Ezen dombocskákön való ültetvényezés, különösen nedves és áthatlan talajoknál igen jó; a gödör bőségesen meg lesz töltve földdel, úgy, hogy a föld még 20—30 cm. magasabb legyen és csak erre lesz a fa állítva és aztán földdel feltöltve, úgy hogy egy 60—89 cm. magas domb keletkezik, a domb hajlásai legyenek ferdék.

5. Az elültetett fáknak sohasem szabad az ültetvényezés után magasabban és csak legfeljebb 3 cm.-el mélyebben állani, mint azelőtt a faiskolában állottak. — Így tehát az ültetés alkalmával körülbelül 15 cm. el kell a fákat magasabban állítani a körülfekvő talajnál, mert a föld még süpped és csak 2 év múlva lesz ismét egyenlő a területtel. Az ültetvényezésnél a

gyökerek és galyak éles késsel visszavágandók. A megsértett gyökerek és ágak egészen levágandók! A hosszú gyökereket 30-40 cm.-nyire vágjuk vissza. Az ültetésnél a gyökerek kézzel sugár alakban helyezendők és közéjük kézzel szorítsuk a földet; a gyökereknél mindig friss és jó földet kell használni; igen hasznos ha a föld közé éles homok van keverve. A földet keménynyé taposni és meglocsolni mindig szükséges, különösen a tavaszi ültetvényezéseknél. Minden fának adjunk cölöpöket; ezeket azonban az ültetés előtt verjük a földbe. A facölöpöknek sohasem szabad a koronába nyulni, mert akkor akadályozzák a korona minden iránybani fejlődését és megsértik az ágakat. Az újonnan ültetett fákat lazán kell a cölöpökhöz kötni, hogy leülpedhessenek. A fa alatti területnek rövid trágya, polyva, turfa, fűreszpor és hasonlókkal való fedése igen jó, mert a talajnedvességet fentartja és elősegíti a gyökerezést.

6. A legjobb a leghatalmassabb ültetvényezési idő a késő őszi és a korai tavasz; ha későn, midőn már a rügyezés megindult, vagyunk kénytelenek ültetni, akkor a fák búsán locsolandók az ültetés után és fedjük be a fa alatti területet rövid trágyával; ez esetben az első hat héten át hetenkint kétszer kell jól locsolni.

A fák ápolása.

Minden fának gondos ápolásra van szüksége, hogy jól fejlődjön.

1. Az ültetvényezés első évében és lehetőleg később is, szárazság idején a fákat öntözni kell. Az öntözést ritkán szokták jól teljesíteni; a legkevesebb viz, mennyi egy fának szükséges, egy kanna, de jobb 2 kanna viz.

2. A gyümölcsfák koronáját metszés által kell belső ágaktól megszabadítani és tisztán, világosan tartani, miáltal a kívánt alakjukat is el lehet érni és őket ezen alakban megtartani. Árnyék- és sorfák természetes fejlődésükben hagyandók.

3. A legnagyobb befolyást gyakorolja a fákra az alattuk levő talaj lazítása, mert ez a növény elmozdításának fontos tényezője. A talajlazítás úgy történik, hogy a törzs körül a földet mélyen felássuk, ami leginkább ősszel, november és december hónapokban történjék és emellett minden második évben assunk el trágyát is, hogy a fának friss tápanyagot nyújtsunk. A fa alatti területet a fűnek sohasem szabad ellepni.

4. Utakon, tereken és forgalmasabb helyeken a fatörzseket alkalmas eszközökkel, mint fűz, vagy sodronyfonatokkal, vagy fából, nádából, tövisből stb. készített kerítésekkel kell megkárosítások ellen megvédeni.

Kivánatos, hogy minél több fák ültessenek, a mi nagy hasznára és javára lenne az emberiségnek és az egész országnak.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

Dr. Rusa Ernő.

Hirdetések

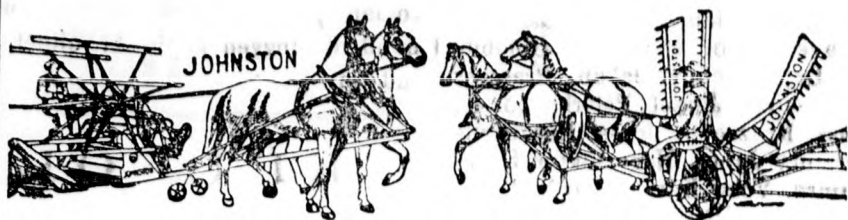
jutányos áron felvételnek

e lap

kiadóhivatalában.

JOHNSTON aratógépeit

kizárólag a magyarországi viszonyoknak megfelelőleg készítve egyszerű és tökéletes kivitelben, olcsó árban szállítjuk.

Bächer Rudolf és Melichar Ferenc,

a Johnston Harvester Co., Batavia

Magyarországi kizárólagos képviselői

Budapest, VI., Nagymező-utca 68.

Árajánlattal készséggel szolgálnak.

SZÉNÁSSY BÉLA magyar gyártmányu szabadalmazott

Árpád rajzeszközök, a legjobb rajzeszközök és körzők,

melyek Kaposvárott kaphatók 17-22

Hagelman Károly

könyv- és papirkereskedésében,

ugyszint az országban levő papirkereskedésekben.

Nyomdai munkákért

jutányos áron készít

Hagelman Károly

könyvnyomdája

Kaposvár.

Manhold Kálmán

KULA, Bács megyének a Telecska magaslatán fekvő JOLÁNFDLDI szőlőoltvány és kertészeti bérletén tavaszi szállításra kapható:

1. Szokvány minőségű, minden afanyon fajtisztán, sima és gyökerező oltvány.
2. Amerikai és európai sima és gyökerező vessző.
3. Alma-, körte-, barack- és kajszinfák 1, 2, 3 éves oltványok a legkiválóbb fajokban.
4. Gleditsia és Maclura Aurentiaca élősvény, a melynek gyökerei nem sarjadzanak, tövisei igen sűrűk semmiféle rovar nem pusztítja, minden időjárásnak ellenáll.

Kivánatra név- és árjegyzéket készséggel küldök.

Szíves megköszönéseket kér

Manhold Kálmán,
nagybérlet.

109.
1907. szám.**Árlejtési hirdetmény.**

Kaposvár, az Eszterházy- és Árpád-utcákban létesítendő

betoncsatorna és téglajárdaa polgármester hivatalos helyiségében **1907. február 20-án d. e. 10 órakor** tartandó zárt ajánlati tárgyalás után fog biztosítani.

7069 korona 93 fillér építési költség van előirányozva.

Szabályszerűen kiállított egy korona bélyeggel s a v. pénztárnál 250 korona bánatpénz letételét igazoló elismervénnyel ellátott írásbeli zárt ajánlatok a polgármesteri iktatóba **f. é. február 19-ik d. u. 5 óráig** adandók be, később érkezettek figyelembe nem vétetnek.

Az ajánlatban kiteendő betűkkel és számokkal azon százalék, melynek a költségvetésben foglalt árból való leengedése mellett hajlandó az ajánlatot tevő az ajánlat tárgyát képező munkákra vállalkozni.

Kiteendő az ajánlatban az is, hogy ajánlattevő az építési műveleteket és helyi viszonyokat ismeri.

Oly ajánlat, mely nem határozott árt tartalmaz, figyelembe nem vétetik.

Tervek, költségvetés és építési feltételek a v. mérnök hivatalos helyiségében a hivatalos órák alatt betekintheők.

Kaposvár, 1907. február hó 5-én.

NÉMETH ISTVÁN,

polgármester.

RÓZSA JÁNOS

Kaposvárrott, Fő-utca 31. sz.

SAJÁT HÁZÁBAN.

Ajánlja a legujabb gépekkel felszerelt

vegyészeti ruhatisztító
és gőzműfestő intézetét,

mely bármelyik külföldi gyárral felveszi a versenyt.

Nálam tisztított ruhákért jótállok, hogy a foltok
nem ütnek vissza.*Kérem a modern vegytisztítást ne tessék a szabófolt
tisztítással összetéveszteni.*Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan
eszközöltetnek.**Biztos gyógyulást**

talál

mindenki a felette fájdalmas bajok

Rheuma**Csuz****Ischias****Zsába ellen,**ha csak egyszer is megpróbálja
AZ ÚJ SZERT.„SAMOL” egy kenőcs, mely K.
150 és K. 250-es (sokáig tartó)
tubusokban a legfőbb gyógyszer-
tárban kapható.**SAMOL**Ha lakóhelyén lévő gyógyszerár-
ban „SAMOL” még nem volna
raktáron, tessék írni a fentiek-
tárhoz.**FILO JÁNOS** gyógyszerész Budapest, Mátyás-tér 3.„Samol” oly eddig ismeretlen, hatásos alkatrészt tartal-
maz, melynek előállítására a legfőbb államban szabadal-
mazva van. A budapesti ker. betegsegélyező pénztár kör-
házában, más számos kórházban, orvosok és magánosok
által kipróbálva, Használati utasítás és orvosi vélemények
minden tubusnál.

Világhírűek az eredeti Remington-Standard írógépek!

Igen kényelmes havi részletfizetésre is szállítjuk.

Bemutatjuk működésben országszerte bárhol levélbeni megkeresésre, saját költségünkre és minden vételkötelezettség nélkül, vétel esetén pedig az egyszerű beoktatást 2—3 óra alatt díjmentesen teljesítjük.

Arjegyzék ingyen és bérmentve.

GLOGOWSKI ÉS TÁRSA BUDAPESTEN,

VI., Andrassy-ut 12. sz. — Fiók: TEMESVÁR, Zápolya-utca 5. sz.

Ezen formuláré lemetszendő és beküldendő hozzánk azáltal, aki írógépünk díjmentes bemutatását kívánja.

T. Glogowski és Társa cégnek Budapest, VI., Andrassy-ut 12.

Beleegyezem, hogy egy darab Remington-írógépet saját költségére nálam esetleg vétel céljából vételkötelezettségem nélkül bemutasson.

Kelt.....

aláírás.

Szőlőoltványok!

Hiányok pótlására. Két éves, száza 20 korona.

Telepítésre. Gyökeres zöldoltvány, ezre 160 kor., sima 90 kor.

Fásoltvány I. 200 kor., ez szépség-hibával 90 kor.

Mind Riparia portalis alanyon, a legjobb és legbőtermőbb bor-és csemege fajokban.

HEGYI BOR legolcsóbban.

Arjegyzék ingyen.

Székely I. József

Gyöngyös.

Eötvös Lajos és Társai

kereskedelmi kertészete és magkereskedése
TARCAL. (Zemplénmegye.)

1000 drb. Gleditschia esemete	4 kor.
1000 „ 2 éves akácesemete	10 és 15 „
1000 „ 1 „ „	4—5 és 16 „
1000 „ Vadalma-esemete	12 és 20 „
1000 „ Vadkörte „	14 és 25 „
Nagyvirágu kerti diszszekfü tövek	
10 darab	120 „
2 éves bokorrózsák 10 drb. 5 kor. 100 drb.	35 „
2 éves hónapórszák 10 drb 5 kor.	
100 darab	35 „

Elsőrendű kerti magvak,
- virághagymák, disznövények a legolcsóbb áron.

160 oldalas főarjegyzékünk kívánatra bérmentve.